

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1-20, z dostavljanjem na dom K 1-50; s pošto celoletno K 20—, polletno K 10—, četrtletno K 5—, mesečno K 1-70. Za inozemstvo celoletno K 30—. : Telefon številka 303. :

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici 8. Opisni se pošljejo uredništvu, naročnina upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmi vrsta, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znakom. : Telefon številka 303. :

Ljubljanskim volilcem!

V torek 20. t. m. Vam je treba stopiti četrtrič v letošnji volilni kampanji na volišče, da si izberete moža, ki naj zastopa Vaše koristi in interese v državnem zboru na Dunaju.

Izbirati Vam bo treba zgolj izmed dveh kandidatov, ki sta pri prvotni volitvi združila na se največ glasov, med kandidatom narodno-napredne stranke dr. Vladimirjem Ravniharjem in kandidatom klerikalne stranke dr. Vinkom Gregoričem.

Zavednim ljubljanskim volilcem, ki mislijo s svojimi možgani, izbira ne bo težka, zlasti ne sedaj, ko je po vsi državi že dobojevana glavna volilna bitha, v kateri je bil na vsi črti — izvzemši edino naše slovenske pokrajine — strahovito poražen mednarodni klerikalizem.

Češki klerikalci so izmed 18 dosedanjih mandatov jih izgubili 13, a krščanski socialci na Dunaju so od 20 dosedanjih mandatov rešili jedva 2, v ostalih 18 volilnih okrajih pa so prišli v ožjo volitev s kandidati svobodomiselnih strank.

A tudi pri nas na Slovenskem je mogočno napredovala napredna ideja.

Številke to dokazujejo in že danes lahko trdimo, da je tudi med nami Slovenci to pot zadnjič zmagal klerikalizem.

Bil bi torej pravcati anahronizem, ako bi si sedal, ko so se povsodi jeli otresati klerikalnega jarma, izbrala Ljubljana, ki je doslej imela vselej naprednega zastopnika v parlamentu, za svojega poslanca — klerikalca.

Zato smo prepričani, da tudi to pot naša bela Ljubljana ne bo omadeževala svoje časti in svoje napredne preteklosti.

Dasi bo borba ljuta, ljutejša, kakor je bila kdaj preje, dasi bodo sovragi izrabili vsa sredstva, da pripomorejo do zmage svojemu kandidatu, dasi jih bo v tem njihovem stremljenju podpirala z vsemi močmi tudi vlada, kakor jih je podpirala že do sedaj, vendar smo trdno uverjeni, da bo v kljub vsemu zmagal narodnonapredni kandidat, ako store brezpogojno svojo dolžnost vsi somišljeniki.

Zato Vas pozivamo, cenjeni somišljeniki, na krepko in vztrajno delo!

Vsakdo izmed naprednih volilcev bodi neutrudljiv agitator, vsakdo naj budi in poučuje nezavedne ter jih pridobiva za napredno stranko, v torek pa naj stopijo vsi naši volilci združeni v eno falango na volišče ter oddado glasovnice, na katerih bo napisano ime:

Dr. Vladimir Ravnihar,

odvetnik v Ljubljani.

Napredni volilci ljubljanski! Vsa slovenska javnost zre z napestostjo na Vas, pokažite, da naša javnost ne stavi zama svojih upov na Vas.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice.

Rez. zaklad nad 500.000 kron. Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron. Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetk.

Imperija se je tolažila s tem, da ima zaščitnika, čigar moč in drznost je poznala.

Ta zaščitnik je bil Sandrigo.

— Od kod prihaja ta hladnokrvni mir? je premišljal Bembo.

Takoj je izpremenil svoj maneuver in povzel:

— Sicer pa, milostljiva, vam vsi razlogi veleajo, da ostanete zvesta zaveznicu.

— To je moj namen; bodite brez skrbi, je dejala Imperija mrzlo.

— Zadenimo ji veliki udarec, je zamrmral razljuten Bembo med zobmi.

Z neisprosnim obrazom je pogledal kurtizano ter izpregovoril s tistim sladkobnim svojim glasom, ki je bil podoben plazenju golazni.

— Neznano vam utegne biti, milostljiva, česa sem zmožen, ako bi nesreča hotela, da postanem sovražnik...

— Zakaj naj bi postala sovražnik? je zajecjala kurtizana...

— Bog naj varuj, milostiva, da bi prišlo do tega! Toda naposled, če bi me mučne okolnosti primorale, smatrali vas za svojo sovražnico, bi moral takoj poseči po izvestnih obrambnih sredstvih, ki se mi zdi, da vam jih moram obrazložiti...

— Poslušam vas...

Imperija je prebledela.

Bembo je bil zdaj gotov svoje zmage.

Nadaljeval je z nesramnostjo, polno krotkosti:

— Moja prva skrb bi bila, da vržem v skrinjo za ovadbe pisemce, ki je že pripravljeno: nosim ga vedno pri sebi...

Njegovo besedilo znam na izust. Povedal vam ga bom. Opozoriti

Jutrišnje volitve.

V Ljubljani imamo torej še ene volitve, kakor za nameček. To so letos četrte volitve: seveda, kdor je šel volit trikrat mu tudi četrtrič ne bo delalo težave, in kdor je volil trikrat napredno, si tudi četrtrič ne bo premišljal, komu naj odda svoj glas. Mi smo pisali, da se ožji volitvi v Ljubljani ne čudimo, kajti po vseh mestih so ožje volitve in le malokje je zmagal kak kandidat, kjer so nastopile štiri stranke v volilni boj. Vendar smo rekli, da niti v Ljubljani nismo zadovoljni, ko smo pisali o klerikalnih večinah naših mest. „Slovenec“ je stvar porabil zase, toda naše mnenje je, da bi Ljubljana pokazala lahko več narodnega in naprednega duha. Poglejmo n. pr. Maribor. Na naši narodni meji je zmagal takoj pri prvih volitvah zagrozen sovražnik našega naroda, znani nemški kričar Wastian. Kdo ga je volil: ali ne ono mariborsko nemško narodno meščanstvo, ki se zaveda svojega pomena v narodnem boju. Torej Maribor ima smisel za nemškega nacionalnega kandidata, naša Ljubljana pa naj bi ne imela smisla za narodnega kandidata? Izvolitev v Ljubljani bi morala biti prava manifestacija slovenske narodne misli, protest proti onim, ki vodijo proti slovenski Ljubljani nemške voje, morala bi biti jasen dokaz naše samozvesti, morala bi biti odgovor zavednega slovenstva proti vladi in proti klerikalizmu, proti vladi s tem, da volimo narodnega kandidata, proti klerikalcem v tem, da volimo narodnonaprednega kandidata. Tako smo mislili mi. Ako se to ni zgodilo, je le znamenje, da z Nemci in klerikalci ne znamo obračunati, kakor so z njimi obračunali drugod.

Klerikalizem je vzel tudi našemu meščanstvu že toliko narodnega ponosa, da se to meščanstvo premalo zaveda svoje velike narodne dolžnosti. Dočim vidimo v mestih na desno in levo okoli sebe (Trst, Celovec, Celje, Ptuj, Maribor), kako ravno meščanstvo brani narodnost svojih mest in voli — kakor v Mariboru — narodne kandidate — se spušta naše meščanstvo v klerikalne vode in se v njih izgublja. S takimi razmerami ne moremo biti zadovoljni, posebno ker vemo, da ima naša Ljubljana v sebi še mnogo naprednih glasov, ki bi morali vsi pokazati, da se zavedajo svoje dolžnosti.

Po vseh mestih so krščanski socialci propadli in kjer so v ožji volitvi gredo napredne stranke skupno v boj proti njim. Na Dunaju se jim ni posrečilo skleniti niti kompromisa, ampak so morali kršč. socialci dati svoj volilec na prosto roko, da volijo, kakor hočejo, ker itak propadejo. Bienenrth se že pripravlja na velike izpremembe v parlamentu, ker niti njegova prošnja ni rešila klerikalcev in kršč. socialcev.

Tudi v Ljubljani bodo volili meščani in delavci skupno proti klerikalcem. Soc. demokratično glasilo „Zarja“, piše da bodo pristaši stranke podpirali opozicijske in napredne stranke.

vas moram tudi, da sem naročil nekemu prijatelju, naj položi isto ovadbo, ako bi se slučajno pripetilo, da izginem za dalje kakor za mesec dni. Vrh tega, milostljiva, vam utegne biti znano, da so Kandiani vedno imeli pristaše v Svetu Desetorice. Spominjati se morate, da je bil stari Kandiano v tisti noči, ki vam ne bom še enkrat popisoval njenih dogodkov, samo zato obsojen, ker je bilo d o k a z a n o, da je Roland Kandiano umoril Davilo, vašega ljubimca. Saj me dobro poslušati, kajne? ...

— Sledim vašim izvajanjem, je dejala Imperija, ki so ji šklepetali zobje.

— Prav tako. Preostaja mi torej samo še, da vam povem besedilo svoje ovadbice. Sestavljena je v zmernih izrazih in vredna dobrega državljanja, ki želi pustiti pravici prosto pot. Poslušajte torej:

— „Podpisani si šteje v čast, da more obvestiti visoki in močni Svet Desetorice, da je bila njegova čuječnost in pravičnost v noči 6. junija leta 1509. prevarana. Morilec zlahtnega in obzolanega Davila ni bil Roland Kandiano, nego ženska s imenom Imperija, ki živi še dandanašnji dan v Benetkah, v svoji palači ob Velikem kanalu.“

Bembo je pomolčal.

Imperijin obraz je bil razjeden od groze.

Drgetala je kakor v najhujšem mrazu.

— Da končam, je nadaljeval Bembo. To pisemce bodem podpisal. Ko me pokličejo pred najvišje sodišče, bom vzdržal vsako besedo svoje ovadbe, kateri bo dal moj duhovniški stan in moj ugled kot kardinal-škof vso pezo, ki jo bo potrebovala. Milostiva ste pač preveč razumni, da ne bi uvideli težkih posledic procesa, ki bi vam bil s tem nakopa...

Imperija je v krvavi prikazni zagledala šafot, postavljen za njo na trgu Svetega Marka.

— Oh, je zajecjala, to vse so samo strašne sanje, kajne? Saj me ne boste ovadili? Sicer pa, je dodala z divjim izbruhom posmeha, bi tem pogubili samega sebe!

— To je mogoče, milostljiva; toda vi veste bolje od vseh drugih, česa je zmogla odkritostna in strastna ljubezen. Vsega, milostiva, vsega; pripravljena je celo na sramoto in smrt! In jaz sem pripravljen na vse!

— Kaj hočete torej doseči s svojimi pretnjami?

O zvezah med klerikalci in Nemci ne govorimo. To je njih stvar. Ljubljanski volilci bodo dali jutri odgovor za vse, kar so si ti ljudje dovolili s pomočjo vlade proti Ljubljani. Danes čutijo prebivalci Ljubljane bolj ko kdaj prej, koliko so klerikalci škodovali našemu meščanstvu. Ljubljana potrebuje zastopnika, ki jo bo branil na Dunaju pred klerikalnimi spletkami.

Jutri vsi na volišče proti klerikalnemu kandidatu!

Vzroki krize.

Izšla je brošura; kriza v slovenskem zadrugištvu. Napisal jo je Miloš Štibler in jo je namenil vsem nesebičnim prijateljem zadrugištva. Zdi se nam primerno, da podamo poglavje „Vzroki krize“, ki je za nas vse važno. Brošuro pa vsem toplo priporočamo, ker podaja toliko poučnega za sedanjí čas.

Pisatelj pravi:

Velik del slovenske zemlje je vinoroden. V letih 1908, 1909 in 1910 pa so bile razmere v vinarstvu dokaj nenavadne. Posledica je bila, da je ta važen vir dohodkov skoraj popolnoma odrekel. Največji reveži so danes v resnici naši vinogradniki. A tudi drugi vir naših kmetijskih dohodkov, živinoreja še vedno silno trpi zaradi zadnje suše. Živinoreja še daleko ni na tisti stopinji, kakor je bila pred sušo in ima naš kmetovalec od sedanjih ugodnih živinskih cen prav malo koristi. Brškone mu te visoke cene celo škodujejo, kajti slovenski kmetovalec danes ni v srečnem položaju, da bi živino prodal, temveč je še prisiljen, isto nakupovati. Za Stajersko, osobito za celjski okoliš je hmeljarstvo velike važnosti, a tudi ta panoga zadnje leto ni dala pričakovanih dohodkov. V neugodnih našega kmetijstva je torej prvi neposredni vzrok slovenske gospodarske krize. Razmere pa so se poostrele, ko je iz raznih drugih, predvsem iz političnih razlogov nastala v gospodarstvu cele države neka napetost. Različni razlogi so sodelovali, da je morala na jesen leta 1909 avstro-ogrška banka povišati diskont od 4 % na 5 %. Tako se k denarnemu pomanjkanju pridruži še druginja.

Slovenske zadruge bi imele že z bojem zoper denarno pomanjkanje in druginjo, nastalo vsled tukaj naštetih vzrokov, dovolj opraviti. Toda prišlo so še druge sitnosti. Na jesen leta 1910 je propadla nemška zadruga zveza v Celovcu in je izgubila znašala več milijonov kron. Vzemerjen je pri vseh koroških zadrugah, tudi pri takih, ki pri ponesrečeni zvezi niso bile vključene, je bilo veliko. Osobito so se tudi v slovenskih koroških posojilnicah vzdignile ogromne svote hranilnih vlog. Kmalu na to je šla v Ljubljani v konkurz nakupna in prodajna zadruga „Agro-Merkur“. Proti koncu leta 1910 pa je ustavila izplačevanja Glavna posojilnica v Ljubljani in je, ko se je izkazala visoka izguba, šla istotako v konkurz. Radi teh polomov je nastalo splošno vzemerjenje. Posledica je bila,

da so posebno vlagatelji navallili na mnoge — tudi na nezadružno — zavode. Milijoni in milijoni so šli iz slovenskih denarnih zavodov, predvsem iz slovenskih denarnih zadrug ter so romali deloma v nemške in italijanske zavode, deloma pa tudi v nogavice in razna skrivališča.

Če bi bilo slovensko časopisje in če bi bili slovenski voditelji brez razlike strank v tem nevarnem času pojmovali svoje dolžnosti, bi niti radi navedenih polomov slovensko zadrugištvo ne trpelo prevelike gmotne škode. Slehern razumni človek je moral vedeti, da ogromna večina zadrug nudi popolno varnost in se ni bati niti najmanjše izgube. Vse to so merodajni krogi vedeli, v kljub temu je bilo po vseh slovenskih časopisih toliko pisarjenja o polomih, toliko napovedovanja novih polomov, da so končno celo izobraženi ljudje verjeli, da je vse slovensko gospodarstvo bankerotno. „Klerikalni“ listi so se veselili nezdod na „liberalni“ strani, „liberalci“ so zopet kazali svoje veselje, če je bilo nesrečno „klerikalno“ gospodarsko podjetje. Z enakim veseljem na polome obeh strank pa so kazali naši narodni nasprotniki. Tako je bilo zadostno poskrbljeno, da se vsako pomirjevalno delo, ki bi bilo toliko potrebno, zabrani in da se na drugi strani tudi nastale nezgode naslikajo neveselcem ljudstvu v mnogo bolj temnih barvah, kakor je bil resničen položaj. Celo tak, ki niti do pet ne zna šteti, si more izračunati, da mora tako postopanje od strani slovenskih političnih strank in časopisov povzročiti v slovenskih gospodarskih organizacijah največjo škodo. Izkušnja zadnjih mesecev uči, da zadene ta škoda vse zavode brez razlike strank.

Strankarsko politično agitacijo v slovenskih zadrugišnih organizacijah je smatrali za poglavitni vzrok sedanje krize, zato je treba to točko pogledati nekoliko natančneje. Ozmimo se nazaj na počette slovenskega zadrugištva. Naše zadrugištvo spada med najstarejše na Avstrijskem. Že v sredini prejšnjega stoletja se je začelo pri nas zadrugištvo vdomečevati in je tekoma par desetletij doseglo naravnost lepe uspehe. To je prva doba našega zadrugištva; doba, v kateri strankarska politika na slovensko zadrugišno delo ni imela vpliva. Ta doba traja skoraj do konca prejšnjega stoletja. Krog leta 1900 se je začelo zadrugištvo izrabljati v strankarskopolične namene. Začele so se ustanovljati centralne organizacije, ki so se smatrale kot last te ali one politične stranke. Tako smo sčasoma prišli v položaj, da so v enem in istem ozemlju „deloval“ 3, deloma celo 4 slovenske (in sicer na Goriškem), v enem slučaju pa 3 slovenske in ena hrvaška zadruga zveza. Iz centralnih organizacij se je pričela krog posameznih zadrug agitacija v svrhu pridobivanja novih članic. A to bi še ne bilo najhujše, temveč najslabše na celi stvari je to, da so se začele ustanovljati konkurenčne zadruge. Celo

Bembo je vstal in se sklonil k Imperiji; — Nočem, da poročiš svojo hčer s Sandrigom, kajti tvoja hči je moja!

Imperija se je zrušila v svoj naslanjač in si zakrila obraz z rokami.

Ko je dvignila glavo, je bil Bembo izginil.

Kardinal je tiho odšel.

— Naj ostane tri dni pod vplivom te napovedi, je renčal sam pri sebi, da dovrši groza svoje delo v njeni duši! V treh dneh se vrnem, in Bionka bo moja!

Odprl je neka vrata. Pridružil se mu je sluga, da bi ga spremlil. Ko pa je stopil v veliki salon, skozi katerega je vodila pot iz palače, in kjer so čakali gostje, je zapazil moškega, ki je ravno prestopil prag nekih vrat, vodečih v notranjost Imperijinega doma.

Spoznal ga je takoj.

Bil je Sandrigo.

— Prijatelj, je mirno dejal slugi, ki ga je spremljal, vzamite deset srebrnjakov in odgovori mi po pravici.

Sluga je segel po denarju in se naklonil v znak brezmejnne vdanosti in pokorščine.

— Prijatelj, je povzel Bembo, kako je ime človeku, ki je pravkar stopil skozi tistale vrata?

— Ne vem, prevzvišeni gospod. Vem samo, da je neki gost, ki je čakal tukaj, da ga povedejo h gospej.

— In zdaj je pri njej?

— Nedvomno.

— Petdeset zlatih dublonov ti dam, če mi omogočiš, da slišim, kaj si imata ta gospod in tvoja gospa povedati.

— Petdeset zlatih dublonov?

— Da; ali me poznaš?

— Da, prevzvišeni gospod.

— Nocoj, v moji palači, dobiš obljubljeno vsoto.

— Pojdite z menoj!

Sluga je potegnil Bembo s seboj. Nekaj trenutkov nato je stal škof v temnem kabinetu; sluga je položil prst na usta in mu z očmi pokazal zastor, za katerim se je slišalo mrmanje dveh glasov.

(Dalej.)

(Dalje.)

hišo v pokojnega izanskega župnika dr. Mauringa. Po njeni izpovedbi ji je Mauring prigovarjal, naj vzame nekega mu znanega pisarja in da bodo potem skupno živeli v njegovi hiši. To ponudbo je Wolf odklonila, češ, jaz sem bogata in hočem dobiti večjega gospoda kot je pisar. S tem se je župniku zamerila in je opustila obisk v njegovo hišo. Po bratu je podedovala 4000 K in si je privoščila zasebno življenje. Meseca aprila je prišla stanovat v Spodnjo Šiško k g. Mateliču.

Tri pljavke.

Kmaló so začele prihajati k nji na obisk tri ženske iz Vodmata. Bile so to: Ana Kranjc, Mici Klančnik in še neka druga ženska, ki ima moža v Ameriki. Prva se je izdajala za Ano Vernik; je omožena, vidi pa rada duhovnike. Ta je vodila vezi, niti, kot pajk pajčevino okoli svoje žrtve. Znano ji je bilo, da ima Marija Wolf več denarja v hranilnici, da je znana z dr. Mauringom in da je silno lahkoverna. Na podlagi tega znanja je čestita trojica zasnovala svoj načrt; izvrševal pa se je ta načrt sistematično z izjemnim denarjem od nesrečne žrtve.

Dr. Mauring hrani dve hranilni knjižnici.

Z uporabo raznih znanih okolnosti od strani Marije Wolf, so ji prijateljice iz Vodmata zaupale veselo vest, da dr. Mauring hrani zanj dve hranilni knjižnici; eno v znesku 30.000, drugo v znesku 38.000 K. Wolf jim je to slepo verjela. Ta del načrta je zasledoval namen, pri žrtvi vzbuditi zavest, da je silno bogata. V tej zavesti so jo še bolj podkrepile z drugo veselo novico, da je zanj

dr. Mauring kupil hotel „Union“.

Da so jo v tej zavesti še bolj utrdile, so ji prinesle celo vrsto raznih ključev ter ji rekly, da so to že ključi od „Union“ in da že s 1. julijem lahko nastopi kot lastnica hotela „Union“. Napravile so velik načrt kako se bodo dobro imele, ko ona prevzame hotel „Union“. Marija Wolf je vse te izmišljotine verjela in se že v duhu videla, kako bo nastopala kot lastnica takega velikega hotela. Se bolj pa je bila vesela, ko so prijateljice iz Vodmata prinašale ustmena in pismena zagotovila, da je ona, Marija Wolf, srečna dedinja na tisoče in tisoče dolarjev raznih ameriških stricov in sorodnikov. Pisma so bila seveda fingirana in tako pisana, da je bilo treba za vsako tako novico nekaj plačati.

Povest o dr. Mauringu

si je trojica iz Vodmata očitno le zato izmislila, da je žrtve zazibala v sladko zavest velike bogatije in da so jo v takem položaju lažje skubile. Začele so ji potem kmalu praviti, da si je dr. Mauring nogo zlomil

in so Marijo Wolf za božjo voljo prosile, naj se ga usmili ter naj mu posodi denar, on da leži v bolnici ter ne more nikamor. Na ta način so izžele iz nje večje vsote denarja, vse za bolnega dr. Mauringa. V resnici pa je bil g. dr. Mauring takrat zdrav kot riba, je hodil celo v Šiško, ne da bi bil kaj slutil, kako v skrbah so zanj prijateljice iz Vodmata.

Vse dotične vsote so romale bogvekam, gotovo pa je, da dr. Mauring o njih nič vedel ni. Ko je uboga žrtva na ta in razne druge načine zapravila svojo gotovino, si je trojica izmislila drug načrt. Rekle so ji, da mora njeni v hranilnici naloženi denar vrniti. Ker se je tega vendarle branila, so ji zažugale, da če ona noče, ji bo dr. Tavčar dvignil denar. Ona se je tega ustrašila ter res vzela denar iz hranilnice, baje 2800 K.

Dajmo jo zastrupiti!

Ko so ji tudi ta denar pod raznimi pretekami izvabile, so napravile načrt, da jo zastrupijo. Gospodinji, pri kateri je Wolf stanovala, je Ana Kranjc že pred 14 dnevi rekla: Vi boste to-le enkrat nesli mrtvo vun! Ko jo gospodinja prestrašena vpraša, zakaj, ji ona odgovori, češ, bogve kaj se ji zna še pripetiti. Pri aretaciji pa je ena tovarišica povedala, da ji je Ana Kranjc rekla: dajmo jo zastrupiti. Pri preiskavi so baje res našli neke vrste strup v kovčku. Za tisto popoldne so ji prijateljice napravile v neki gostilni

gostijo, pa naključje, o katerem poročamo jutri, je hotelo, da je ravno ta zadnji manevar privedel vse tri pravice v roke. Čujemo, da pridejo še lepše stvari na dan in da so v zvezi s temi tremi še druge osebe.

Ker so zveze z Dunajem pokvarjene, nam ni bilo mogoče dobiti najnovejših poročil iz Dunaja.

Lastnik in glavni urednik Milica Prut.
Odgovorni urednik dr. Ivana Laka.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisnim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri večer.

Izvrsten brinjevec

ima
L. Šebanek v Spodnji Šiški.

Dijaki iz boljših rodbin se sprejmejo na hrano in stanovanje. Naslov pri „Prvi anonimni pisarni“ 342/3—3

Ene ali dve gospodini se sprejmejo na hrano in stanovanje. Naslov pri „Prvi anonimni pisarni“ 347/2—2

Prodajalka, ki se razume tudi nekoliko na šivanje se sprejme takoj, ali pozneje v trgovino z narejeno obleko. Naslov pove „Prva anonimna pisarna“ 346/3—2

Uradnik več slovenskega in nemškega jezika ter zmožen tovarniškega poslovanja išče v Ljubljani primerne službe. Ponudbe pod „Tovarniški uradnik“ na upravnistvo „Jutra“ 198/3—1

Cognac

Star, pristen destilat
dalmatinskega vina
je najboljši sredstvo za

slabotne in rekonvalescente.
Dobi se edino pri trvdki:
BR. NOVAKOVIČ, Ljubljana.

Vsako soboto celo noč odprta
gostilna pri „Marinkovem
Francejnu“ v Sp. Šiški 130.

Igrala bo godba. Cenj. občinstvu se
priporoča za obisk **Lovrenc Gorenc.**

Oblastveno autorizirano in sodno
zapriseženi

inženir Ig. Stembor

Ljubljana, Šubiceva ulica 5.

Prevzema stavbna vodstva, oddaja
strokovna mnenja, izvršuje vsa v
stavbno stroko spadajoče načrte, kakor
n. pr. za visoke stavbe, vodovode,
kanalizacije, ceste, regulacije, parce-
lacije itd.

Na mesečne obroke.

Sukno in obleke za gospode,
obleke in perilo za dame,
preproge, zavese in druge
slične predmete. Dobe se
tudi izgotovljene obleke.

Kollmann, Ljubljana,

Sodnijska ulica št. 4.

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevlarski mojster

V LJUBLJANI

— Sodnijska ulica št. 3 —

Dobe se tudi izgotovljena obuvala.
izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Obleke za gospode

najnovejšega kroja prodaja po lastni ceni zaradi po-
manjkanja prostora kakor tudi najnovejšo

**konfekcijo za dame in
deklice.**

A. LUKIČ Ljubljana, Pred škofijo
št. 19.

Solidna postrežba!

Nizke cene!

Drzjavni naslov: **BAJEC, Ljubljana.**

ANT. BAJEC

cvetlični salon

Ljubljana, Pod Trančo št. 2.

Velika zaloga suhih vencev

Izdelovanje šopkov in vencev,
trakov z napisi itd.

Zunanja naročila izvršuje točno.

Vrtnarija je na Tržaški cesti.

Cenjeni trgovci in obrtniki.

Stavbeno podjetje V. Scagnetti naznanja, da bode zgradilo v
Šelenburgovi ulici št. 6 veliko strogo moderno trgovsko hišo. V pri-
tličji se bo nahajalo 24 večjih in manjših lokalov za trgovino, v me-
zaninu 23 lokalov za malo obrt, deloma tudi za trgovino.

Radi najugodnejše in vsem zahtevam posameznikov najpriklad-
nejše razvrstitve teh prostorov, se bodo isti oddajali pred pričetkom
stavbe.

Resni reflektanti se uljudno vabijo, da se radi natančnejšega
ustnega pogovora zglase v stavbeni pisarni podjetnika V. Scagnettija,
Cesta na Rudolfovo železnico št. 16 (tik državnega kolodvora). —
Prosi se, da se cenjeni obisk preje pisмено ali telefonično javi.

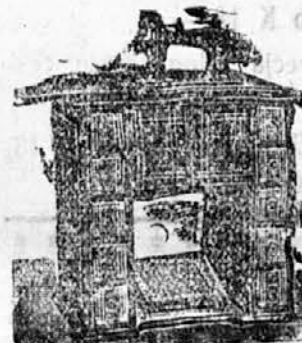
Telefon št. 299.

Poštni predal št. 54.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska c. 17

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

: Pisalni stroji „ADLER“ :

Čudež ameriške industrije izumljeno je novo

Adirno pero („Maxim,,)

s pisalno pripravo za črnilo in svinčnik.

ki se sicer tako pogosto opaža; na drugi strani zanesljivost in velik prihranek
na času. Cena enemu komadu z lahko umljivim natančnim navodilom K 10-60
po povzetju, ako se vpošlje denar naprej K 10. Dobiva se pri glavnem za-
stopstvu Em. Erber, Dunaj II/8., Ennsgasse št. 12. Iq.

„Jutro“ se prodaja v Trstu

po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Becher ulica „Stadion“,
Trevisan ulica Fontana,
Pipan ulica Fabra,
Bevk trg Goldoni,
Vovk ulica Carducci,
Stanič ulica Molinpiccolo,
Sekovar Vojašnični trg,
Hrast Poštni trg,
Mož ulica Miramar,
Magolo ulica Belvedere,
Geržina Rojan,
Raunacher Campo Marzio,
Bruna SS. Martiri,
Ercigoj ulica Massimiliana,
Rončelj ulica S. Marco,

Cechimi ulica dell' Istra,
Bruna ulica del Rivo,
Bubnič ulica Sette Fontane,
Gramaticopulo ul. Barriera,
Spöder ulica Barriera,
Lavrenčič Vojašnični trg.
Benusi Greta,
Kichel Rojan,
Bajc ulica Geppa,
Luzatto ulica Acquedotto,
Segulin ulica Industria,
Železnik Sv. Ivan,
Lug ulica S. Lucia,
Zidar Sv. M. Magdalena,
Hreščak ulica Belvedere.

Prihodnost Mehike.

Porfirio Diaz, ki je bil trideset let
predsednik mehičanske republike, je
po dolgem obotavljanju odstopil, po-
kanje pušk pred njegovo palačo je
pospešilo njegov odstop. Težko se je
odločil za ta korak, ali odločiti se je
moral v svojem osebnem interesu.
Diaz je vladal v Mehiki, kakor kak
evropski kralj ali cesar in še bolj
absolutno, kakor ruski car. Bil je dik-
tator. Volitve so bile le komedija, kajti
vsakokrat se je že naprej vedelo, da
ne bo nihče drug izvoljen, kakor Diaz,
in da tudi nihče drug ne sme biti iz-
voljen, kakor on. Diaz je imel vso moč
v svojih rokah in nihče se ni drznil mu
nasprotovati.

Glavna opora, na katero se je
opirala Diazova vlada, je bil tuj ka-
pital. Diaz je poznal vpliv, ki ga imajo
kapitalisti v Angliji, Nemčiji, Ameriki
in v drugih državah na vlado in zato
je iskal zveze z inozemskimi kapita-
listi. Dal jim je razne koncesije za
izkoriščanje naravnih bogastev de-
žele in je tako tuje vlade zaintere-
soval za svojo vlado. Seveda ni pri
tem pozabil na svoje osebne koristi.
In ako gre zdaj v prognanstvo, nese
seboj milijone, ki so mu jih darovali
inozemski kapitalisti za njegove
usluge.

Nihče ne more tajiti, da ni Diaz
veliko dobrega storil za Mehiko, in
ako bi bil v pravem trenutku se
umaknil s političnega pozorišča, bi mu
bilo ljudstvo priredilo velike ovacije,
tako pa je moral skrivaj oditi iz glav-
nega mesta.

Kaj bo zdaj v Mehiki? Neki
nasprotnik Madera, zmagonosnega vo-
ditelja insurgentov in domnevnega
Diazovega naslednika, je dejal, da bo
Maderova vlada le druga oblika Dia-
zove kapitalistične vlade. To bo tudi
res. Razvoj dežele še ni tako napre-
doval, da bi prenašal drugo obliko
vlade. Pod Maderom bo ravno tako
vladal kapitalizem, kakor je vladal
pod Diazom.

Diaz in njegova vlada sta postopala
brutalno in brezobzirno in sta na
najkrutejši način zatirala delavske
mase. Maderova vlada bo postopala
mildejša in bolj obzirna, kakor se spo-
dobi moderni kapitalistični vladi. Iz-
koriščanje in zatiranje se bo nadal-
jevalo v drugi obliki. Pod Diazovo
vlado so štrajkujoče delavce obešali
na drevesa, pod Maderovo jih bodo
zapirali.

Na nobeden način ne bo mogel
Madero tako postopati, kakor je Diaz,
za to jamči tudi okolnost, da ima med
insurgenti dosti nasprotnikov in da je
v deželi dosti nezadovoljnejšev, ki bodo
odločno zahtevali liberalne naprave in
socialne reforme. Ti elementi med in-
surgenti bodo čuvali nad Maderovo
vlado in nad Maderom samim, da se
ne bo prevzel svoje moči in svojega
bogastva in da se bo tudi oziral na
zahteve delavske mase.

Nemogoče je vedeti že zdaj, kako
se bodo razmere v Mehiki razvile,
posebno že zaradi tega ne, ker hoče
zdaj tudi silno bogata mehičanska
cerkev poseči v politično življenje in
osnovati veliko katoliško stranko.
Cerkev ima pri nevedni masi ljudstva
velik vpliv. Na vsak način pa bo pri-
hodnost Mehike bolj konstitucionalna
in bolj moderna, kakor je bila pod
Diazom.

Razkritje velikih sle- parij v Sp. Šiški.

V kolikor nam je z ozirom na
okolnosti, ki spremljajo zgodovino te
s čudovito drznimi zvijačami zasno-
vane in večinoma tudi izvršene slepa-
rije, že danes mogoče, izpopolnimo
nastopno včerajšnje prvo poročilo:

Žrtev sleparije.

Marija Wolf je služila pri nekem
peku v Ljubljani. Zahajala je tudi v

KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahko tekoča
solidna in neprekosljiva so
KINTA kolesa.
Najobširnejše jamstvo. Ilustrovani
ceniki brezplačno.

K. Camernik
LJUBLJANA, Dunajska c. 9.
Special. trgovina s kolesi in posam. deli.
Izposojevanje koles.

L. J. Fröhlich
sobni slikar in pleskarski mojster, dekora-
cije, napisi in cerkveno slikarstvo
Ljubljana, Hrenova ulica 17.
Poštno-hranilnični račun št. 67.626.

Solnčniki,
radi velikanske zaloge
po vsaki poljubni ceni.
Jos. Vidmar,
Pred škofijo 19.

Český hostinec v
Terstu

Alla Meridionale
Češka gostilna v
Trstu

11 konj naprodaj
od 440—600 K.

Lepi konji iz Slavonije, tudi za vsako
težko vprego uporabni. — Več se izve
pri lastniku Spod. Šiška št. 2.

Specialna trgovina
finih ročnih del
Toni Jager
V Ljubljani, Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje
Plisiranje

Jako zanimiv, zabaven in po-
učen list s slikami je

**„Ilustrovani
tednik“**

ki izhaja vsak petek ter stane
četrtletno 1 K 1'80.

Zahtevajte ga povsod! Naročite
ga in inserirajte v njem!

Naslov: Ilustrovani Tednik, Ljubljana.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 6 vinarjev v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Piehler, Kongresni trg.
Češark, Šelenburgova ulica.
Dolence, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šuble, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu
Košir, Hišlerjeva ulica.
Stlene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušenčnik, Židovska ulica.
Kleinsteln, Jurčičev trg.
Wislak, Gosposka ulica.

Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Šitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagode, Mestni trg.
Kane, Sv. Petra cesta.
Treo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Blizjak, Bohoričeva ulica.
Remžgar, Zelena jama.
Bič, Zaloška cesta.
Sveteck, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Štravs, Škofja ulica.
Zadel, Karlovska cesta.
Likar, Glince.
Sterkovič, Dunajska cesta.

Najboljše odgovori „Slovincu“ vsak
naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“,
ali pa najde novega naročnika!

Klavirje,
pianine in harmonije
le prvih svetovnih tvrdk na obroke
po K 18.—.

Ravnokar največja zaloga malo časa
izposojenih pianinov po jako nizki ceni
ALFONZ BREZNIK, Kongresni trg 13,
učitelj „Glasbene Matice“.

Podružnica „Jutra“
za Sp. Šiško in okolico
(v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 77, v
hiši g. Tomažiča) telefon št. 177,
sprejema poročila za uredniški del
lista, oglase, naročnino itd.
Uradne ure od 8.—12. in od 2.—6.

Kdor išče ali oddaja kako
službo,
kdor hoče kaj
kupiti ali prodati,
doseže to najlažje, ako
inserira
v Malih oglasih „Jutra“. Za besedo
se plača
samo 5 vinarjev.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrovana zadruga z omejenim jamstvom
priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v ti-
skarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.
Muzikalije.
Telefonska št. 118.

Najmodernejše črke.
Litografija.
Poštno hranilnica št. 76.307.

Del. glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad: K 610.000.
K 5.000.000. Stritarjeva ulica št. 2.
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
Sprejema vloge na knjizice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Gg. botrom in botricam priporočam birmanska darila.

Nikelnasta moška ura z verižico od . . . K 4'50 naprej.
Prava srebrna moška ura z verižico od . . . K 9'70
14 karatna zlata moška ura z verižico od . . . K 44—
Nikelnasta damska ura z verižico od . . . K 8'50
Prava srebrna damska ura z verižico od . . . K 9'50
14 kar. zlata damska ura z verižico od . . . K 20—
Uhani zlato na srebro K 1'80
14 kar. zlati uhani K 4'50

Največja in naj-
solidnejša trdka **H. Suttner** Mestni trg (na-
sproti rotovžu). Sv. Petra cesta 8.
Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka „Iko“

**Zaradi minule sezije
so cene
oblek za gospode, dame,
dečke in deklice
veliko znižane.**
„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5.

Rezervni zaklad
nad pol milijona
= kron =

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice

Stanje hranilnih
vlog dvajset
milijonov kron

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v lastnem zadrugnem domu v LJUBLJANI Dunajska cesta št. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih
4 1/2 %
brez odbitka rentnega davka
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter
jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % brez amortizacije ali na amorti-
zacije po dogovoru.

Telefon št. 185 interurban.

Eskomptuje
trgovske menice.

Ustanovljena
leta 1882.

Denarni promet
v letu 1910
K 100.000.000—

Eskomptuje
trgovske menice.

Ustanovljena
leta 1882.

Upravno premoženje
v letu 1910
K 20.500.000—

pri avstrijski pošti hranilnica št. 828.406,
pri ogrski pošti hranilnica št. 19.864.